

بررسی اثرات یارانه‌ی حامل‌های انرژی بر صادرات غیرنفتی ایران

سید صفدر حسینی^۱، سهیل رضائی^۲، محمد کاوسی کلاشمی^۳، هومن رضائی^۴

چکیده:

ایران جز کشورهایی است که بیشترین یارانه را به حامل‌های انرژی اختصاص می‌دهد و قیمت آنها را از دهه‌های پیشین همواره کمتر از قیمت جهانی تعیین کرده است. یارانه تعلق گرفته به حامل‌های انرژی بی‌شک بر بخش‌های مختلف اقتصاد تأثیراتی دارد. بخش صادرات، بویژه صادرات غیرنفتی از جمله مواردی است که یارانه انرژی بر آن تأثیر بسزایی دارد. هدف از این مطالعه بررسی اثر یارانه انرژی بر میزان صادرات غیرنفتی است که در طی سال‌های ۱۳۶۸-۱۳۸۶ مورد بررسی قرار می‌گیرد. بدین منظور الگوی ARDL با توجه به متغیرهای مورد نظر برآورد شد. ضریب متغیر هدف این مطالعه (یارانه‌ی انرژی) $0/229$ برآورد شده است که نشان می‌دهد افزایش ۱۰ درصدی یارانه‌ی انرژی حدود $2/29$ درصد صادرات غیرنفتی را افزایش می‌دهد. نرخ ارز حقیقی مطابق با انتظار علامت مثبتی دارد. تورم به عنوان یکی از عوامل اصلی محدود کننده صادرات غیرنفتی ضریبی منفی دارد و نشان می‌دهد هر چقدر تورم داخلی نسبت به میانگین شرکای تجاری بیشتر شود صادرکنندگان غیرنفتی در کشور توان رقابت‌پذیری خود را از دست خواهند داد. درآمدهای نفتی نیز با توجه به اینکه در هزینه‌های جاری و عمرانی کشور تأثیر بسزایی دارد و بسترسازی مناسبی را برای زیرساخت‌ها ایجاد می‌کند، تأثیر مثبتی بر صادرات غیر نفتی داشته است به طوری که با افزایش ۱۰ درصدی این عامل صادرات غیر نفتی $6/97$ درصد افزایش می‌یابد. بنابر این تأثیر حذف یارانه‌های انرژی بدون لحاظ کردن حمایت جایگزین، صادرات غیرنفتی کشور را با چالش مواجه خواهد کرد.

کلمات کلیدی: یارانه، حامل‌های انرژی، صادرات غیرنفتی

^۱استاد گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران

^۲دانش آموخته کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران

^۳دانشجوی دوره دکتری اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران

^۴دانش آموخته کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس